

Dosarul nr. 2r-193/2022
2-18180556-01-2r-09042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.A. Ojoga)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.A. Malii, V. Cotorobai, D. Dulghieru)

DECIZIE

25 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către executorul judecătoresc Victor Cațer,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Marina Gabriadze și Alexei Pîrlici împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Roman Talmaci și Victor Cațer cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a încetat procedura de apel la cererea de apel depusă de către executorul judecătoresc Victor Cațer,

c o n s t a t ă :

La 13 august 2018, Marina Gabriadze, Alexei Pîrlici și Emilia Pîrlici au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Roman Talmaci și Victor Cațer cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral cauzat și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis în parte cererea de chemare în judecată.

S-a constatat încălcarea drepturilor Marinei Gabriadze și a lui Alexei Pîrlici la executarea în termen rezonabil a documentelor executorii nr. 1-19/2011, aflate în procedura executorului judecătoresc Victor Cațer, în perioada 30 octombrie 2015 – 10 mai 2018.

S-a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Marinei Gabriadze suma de 7 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

S-a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Alexei Pîrlici suma de 7 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 2 000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

La 05 iulie 2021, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea integrală a hotărârii și pronunțarea unei hotărâri noi de respingere integrală a cerințelor înaintate în cererea de chemare în judecată.

La 06 august 2021, executorul judecătoresc Victor Cațer a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea parțială a hotărârii contestate, în partea constatării încălcărilor drepturilor Marinei Gabriadze și a lui Alexei Pîrlici la executarea în termen rezonabil a documentelor executorii, încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Alexei Pîrlici suma de 7000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 2000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică, cu remiterea cauzei spre rejudecare în primă instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 01 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel nemotivate depuse de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și executorul judecătoresc Victor Cațer împotriva hotărârii din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

S-a acordat Ministerului Justiției al Republicii Moldova și executorului judecătoresc Victor Cațer, termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4.

La 18 octombrie 2021, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea integrală a hotărârii și pronunțarea unei hotărâri noi de respingere integrală a cerințelor înaintate în cererea de chemare în judecată.

La 20 octombrie 2021, executorul judecătoresc Victor Cațer a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea parțială a hotărârii din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea constatării încălcărilor drepturilor Marinei Gabriadze și Alexei Pîrlici la executarea în termen rezonabil a documentelor executorii nr. 1-19/2011, aflate în procedura executorului judecătoresc Victor Cațer, în perioada 30 octombrie 2015 – 10 mai 2018 cu încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Marinei Gabriadze a sumei de 7 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și în beneficiul lui Alexei Pîrlici a sumei de 7 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 2 000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică ca neîntemeiată, cu remiterea cauzei spre rejudecare în primă instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 25 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-au primit spre examinare cererile de apel depuse de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și

executorul judecătoresc Victor Cațer împotriva hotărârii din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a încetat ca depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen, procedura de apel la cererea de apel declarată de executorul judecătoresc Victor Cațer împotriva hotărârii din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 11 martie 2022 (data de pe plicul poștal), executorul judecătoresc Victor Cațer a depus recurs împotriva încheierii 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru judecarea cererii de apel în fond.

În motivarea recursului a menționat că, despre hotărârea din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a aflat la data de 14 iulie 2021 de pe portalul instanței de judecată.

A susținut că nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 30 iulie 2021, a depus cererea de apel, fapt probat prin data de expediere aplicată de către oficiul poștal pe avizul de recepție/de livrare/de plată/de înscriere.

Astfel, consideră că termenul de declarare al apelului a fost respectat, data limită de depunere a apelului fiind 30 iulie 2021, inclusiv.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 17 februarie 2022 și expeditată la adresa electronică a executorului judecătoresc Victor Cațer, executorvictor@gmail.com (f.d. 6, vol. II).

Colegiul reține că, prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova privind declararea stării de urgență nr. 41 din 24 februarie 2022 a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă de 60 de zile.

Totodată, prin Dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale în Republica Moldova, punctul 5.1.2., termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile care se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență. În cauzele care se suspendă de drept, în care au fost exercitate căi de atac până la data emiterii prezentei dispoziții, dosarele se înaintează instanței competente după încetarea stării de urgență.

Conform pct. 1 din dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 13 din 31 martie 2022, s-au exclus măsurile specifice în domeniul justiției și s-a abrogat punctul 5 din dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022, cu modificările ulterioare, a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova

Astfel, instanța de recurs constată că executorul judecătoresc Victor Cațer a respectat prevederile legale și a depus cererea de recurs în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători,

pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că, la 06 august 2021, executorul judecătoresc Victor Cațer a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea parțială a hotărârii din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea constatării încălcărilor drepturilor Marinei Gabriadze și a lui Alexei Pîrlici la executarea în termen rezonabil a documentelor executorii, încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Alexei Pîrlici suma de 7000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 2000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică cu remiterea cauzei spre rejudecare în primă instanță în alt complet de judecată (f.d. 154-160, vol. I).

Prin încheierea din 01 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel nemotivată depusă de executorul judecătoresc Victor Cațer împotriva hotărârii din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a acordat executorului judecătoresc Victor Cațer, termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4 (f.d.179-181, vol. I).

La 20 octombrie 2021, executorul judecătoresc Victor Cațer a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea parțială a hotărârii din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea constatării încălcărilor drepturilor Marinei Gabriadze și a lui Alexei Pîrlici la executarea în termen rezonabil a documentelor executorii nr. 1-19/2011, aflate în procedura executorului judecătoresc Victor Cațer, în perioada 30 octombrie 2015 – 10 mai 2018 cu încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Marinei Gabriadze a sumei de 7000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și în beneficiul lui Alexei Pîrlici a sumei de 7000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 2000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică ca neîntemeiată, cu remiterea cauzei spre rejudecare în primă instanță în alt complet de judecată (f.d. 192-234, vol. I).

Prin încheierea din 25 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a primit spre examinare cererea de apel depusă de executorul judecătoresc Victor Cațer împotriva hotărârii din 30 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 235, vol. I).

Prin încheierea din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a încetat ca depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen, procedura de apel la cererea de apel declarată de executorul judecătoresc Victor Cațer

împotriva hotărârii din 30 iunie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru (f.d. 2-5, vol. II).

Din conținutul încheierii recurate rezultă că restituirea cererii de apel a fost generată de faptul că apelantul nu a respectat termenul de contestare cu apel a hotărârii primei instanței și nu a solicitat repunerea în termen.

Sub acest aspect, instanța de recurs consideră că, încheierea instanței de apel din 17 februarie 2022 este emisă în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Or, în temeiul art. 374 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură civilă, după primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a respins cererea de repunere în termen.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În corespundere cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În contextul normelor precitate, Colegiul precizează că termenul de apel împotriva hotărârii instanței de fond din 30 iunie 2021 este de 30 zile care a început să curgă la 01 iulie 2021 și a expirat la 30 iulie 2021, însă recurentul a depus cererea de apel nemotivată la 06 august 2021 (data de pe plicul poștal), fără a solicita repunerea în termen, fapt ce a și impus încetarea procedurii de apel, din motivul nerespectării termenului de contestare.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău, la faza de primire a cererii de apel nu a verificat dacă cererea de apel a fost depusă cu respectarea termenului prevăzut de lege și în mod eronat a primit în procedură cererea de apel or, termenul de 30 de zile în cazul concret se calculează de la 01 iulie 2021 până la 30 iulie 2021.

Totodată, alineatul (3) al art. 362 din Codul de procedură civilă, prevede că repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în

care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Prin urmare, instanța de recurs apreciază ca întemeiată soluția Curții de Apel Chișinău cu privire la încetarea procedurii de apel, deoarece apelantul-recurentul urma să manifeste buna credință în vederea respectării termenului de contestare cu apel a hotărârii primei instanțe.

Potrivit cererii de recurs, recurentul a indicat faptul că la 30 iulie 2021 prin intermediul oficiului poștal, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii 30 iunie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS8000546821AR (f.d.13, vol. II).

Examinând materialele cauzei, Colegiul conchide că argumentele invocate în cererea de recurs nu pot fi reținute or, pe avizul de recepție nr. DS8000546821AR, anexat de către recurent la cererea de recurs, este aplicată ștampila ÎS „Poșta Moldovei” cu data de 12 august 2021, fapt ce confirmă că cererea de apel a fost recepționată la oficiul poștal la data de 12 august 2021.

Totodată, Colegiul constată că, conform informației plasate pe site-ul Poșta Moldovei (www.posta.md), la rubrica „Track&Trace”, indicând ID-ul avizului de recepție, DS8000546821AR, scrisoarea expeditată care conținea cererea de apel nemotivată, în adresa Curții de Apel Chișinău, a fost depusă la oficiul poștal la 06 august 2021, ora 16:48 (<https://www.posta.md/ro/tracking?id=DS8000546821AR>).

Mai mult, Colegiul judiciar menționează că recurentul nu s-a folosit de dreptul său procedural și nici la depunerea cererii de recurs, nu a solicitat repunerea în termen a apelului.

Instanța de recurs remarcă faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, iar după expirare dreptul poate fi restabilit, prin solicitarea de repunere în termen.

Astfel, instanța de apel întemeiat a concluzionat că apelul declarat la 06 august 2021 de către executorul judecătoresc Cațer Victor, împotriva hotărârii din 30 iunie 2021, a fost unul tardiv, deoarece a fost declarat în afara termenului legal, iar repunerea în termen, nu a fost solicitată.

Mai mult, instanța de recurs consideră necesar de a menționa prevederile art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sanțiunile procedurale vizează atît actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cît și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în

obligăția de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În corespundere cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sânt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În acest context, instanța de recurs conchide că recurentul s-a folosit cu rea credință de drepturile procedurale și nu a întreprins toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și anume depunerea cererii de apel în termen.

Totodată, Curtea Europeană a Drepturile Omului în hotărârile Istrate, Melnic și Ceachir contra Republicii Moldova din 13 iunie 2006, 14 noiembrie 2006 și 15 ianuarie 2008 a constatat că instanțele judecătorești naționale prin admiterea spre examinare a unei cererii de apel/recurs depuse peste termenul limită au încălcat principiul securității raporturilor juridice.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, stabilind în jurisprudența sa că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (cauza Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea contestată este întemeiată și emisă cu respectarea cadrului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul depus împotriva încheierii din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău este neîntemeiat și necesită să fie respins, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către executorul judecătoresc Victor Cațer.

Se menține încheierea din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Marina Gabriadze și Alexei Pîrlici împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Roman Talmaci și Victor Cațer cu privire la

constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral cauzat.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh